

Sprawa C-683/19

Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

Data wpływu:

16 września 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Tribunal Supremo (Hiszpania)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

9 lipca 2019 r.

Strona skarżąca:

Viesgo Infraestructuras Energéticas, S.A.

Druga strona postępowania:

Administración del Estado

Iberdrola, S.A.

Gas Natural SDG, S.A.

CIDE Asociación de Distribuidores de Energía Eléctrica

Hidroeléctrica del Cantábrico, S.A.

Przedmiot postępowania głównego

Skarga w postępowaniu sadowoadministracyjnym wniesiona na Real Decreto 968/2014, de 21 de noviembre, por el que se desarrolla la metodología para la fijación de los porcentajes de reparto de las cantidades a financiar relativas al bono social [dekret królewski 968/2014 z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie metody określenia procentowego podziału kwot, które mają być finansowane na potrzeby bonu społecznego] (zwany dalej „dekretem królewskim 968/2014”).

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Przedmiotem niniejszego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest wykładnia art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE (zwanej dalej „dyrektywą 2009/72”). Celem wniosku jest ustalenie, czy uregulowanie krajowe odnoszące się do bonu społecznego jest zgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi obowiązków użyteczności publicznej ciążących na przedsiębiorstwach energetycznych.

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy stosownie do utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości – między innymi wyroków z dnia 20 kwietnia 2010 r. (sprawa C-265/08, Federutility) i z dnia 7 września 2016 r. (sprawa C-121/15, ANODE) – uregulowanie krajowe takie jak uregulowanie zawarte w art. 45 ust. 4 Ley 24/2013, de 26 de diciembre [ustawy 24/2013 z dnia 26 grudnia 2013 r.] i uszczegółowione następnie w art. 2 i 3 Real Decreto 968/2014, de 21 de noviembre [dekretu królewskiego 968/2014 z dnia 21 listopada 2014 r.], zgodnie z którym finansowanie bonu społecznego spoczywa na określonych podmiotach z sektora energii elektrycznej, mianowicie na spółkach dominujących dla grup spółek lub w stosownym przypadku spółek prowadzących jednocześnie działalność w zakresie wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej, jest zgodne z wymogami przewidzianymi w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72/WE, zważywszy, że niektóre z podmiotów zobowiązanych w tym zakresie mają bardzo niewielkie znaczenie w tym sektorze rozpatrywanym jako całość, podczas gdy z ponoszenia tych kosztów zwolniono inne podmioty lub grupy spółek, które mogą znajdować się w lepszej sytuacji pozwalającej im na pokrycie tych kosztów, czy to z uwagi na wielkość ich obrotów, czy też ich relatywne znaczenie w którymś z sektorów działalności, bądź też dlatego, że prowadzą jednocześnie i w sposób zintegrowany dwie z tych działalności?
- 2) Czy z wymogiem proporcjonalności przewidzianym we wspomnianym art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72/WE jest zgodne uregulowanie krajowe, z którego wynika, iż obowiązek finansowania bonu społecznego nie jest obowiązkiem o charakterze nadzwyczajnym ani obowiązkiem ustanowionym na czas określony, lecz wprowadzono go na czas nieokreślony, bez możliwości zwrotu kosztów i bez jakiegokolwiek środka wyrównawczego?

Powołane przepisy prawa Unii

Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72.

Powołane przepisy prawa krajowego

Artykuł 45 ust. 4 Ley 24/2013, de 26 de diciembre, del Sector Eléctrico [ustawy 24/2013 z dnia 26 grudnia 2013 r. o sektorze energetycznym] (zwanej dalej „ustawą 24/2013”).

Artykuły 2 i 3 dekretu królewskiego 968/2014, które określają system finansowania bonu społecznego przewidzianego w ustawie 24/2013.

Orden IET/350/2014, de 7 de marzo, por la que se fijan los porcentajes de reparto de las cantidades a financiar relativas al bono social correspondientes a 2014 [zarządzenie IET/350/2014 z dnia 7 marca 2014 r. w sprawie określenia procentowego podziału kwot, które mają być finansowane na potrzeby bonu społecznego w 2014 r.].

Orden IET/1451/2016, de 8 de septiembre, por la que se aprueban los porcentajes de reparto de las cantidades a financiar relativas al bono social correspondientes a 2016 [zarządzenie IET/1451/2016 z dnia 8 września 2016 r. w sprawie zatwierdzenia procentowego podziału kwot, które mają być finansowane na potrzeby bonu społecznego w 2016 r.].

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 Spółka Viesgo Infraestructuras Energéticas, S.A. (działająca wcześniej pod firmą E.ON España, S.L.U.) wniosła do Tribunal Supremo [sądu najwyższego] skargę w postępowaniu sądowoadministracyjnym na dekret królewski 968/2014, podnosząc, iż przewidziany w tym dekrete system prawny dotyczący finansowania bonu społecznego jest niezgodny z dyrektywą 2009/72.
- 2 Wyrokiem z dnia 24 października 2016 r. Tribunal Supremo [sąd najwyższy] uwzględnił skargę, stwierdził, że przewidziany w art. 45 ust. 4 ustawy 24/2013 system finansowania bonu społecznego nie może być stosowany oraz stwierdził nieważność art. 2 i 3 dekretu królewskiego 968/2014, gdyż uznał, że wspomniane uregulowania krajowe są niezgodne z dyrektywą 2009/72.
- 3 Administración del Estado [administracja państwowa], jako druga strona postępowania, wniosła na ten wyrok do Tribunal Constitucional [trybunału konstytucyjnego] recurso de amparo [skargę o stwierdzenie naruszenia praw podstawowych gwarantowanych konstytucją hiszpańską], podnosząc, że sąd odsyłający naruszył podstawowe prawo do publicznego procesu ze wszystkimi jego gwarancjami, gdy stwierdził, bez wcześniejszego przedstawienia pytania prejudycjalnego Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanemu dalej „TSUE”), że dane uregulowanie krajowe nie może być stosowane.
- 4 Wyrokiem z dnia 26 marca 2019 r. Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] orzekł, że naruszono prawo do publicznego procesu ze wszystkimi jego gwarancjami, w związku z czym uwzględnił skargę i uchylił zaskarżony

wyrok, nakazując powrót do sytuacji sprzed wydania wyroku, w następstwie czego Tribunal Supremo [sąd najwyższy] wyznaczył stronom nowy termin na przedstawienie stanowisk i postanowił wystąpić z niniejszym wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Zasadnicze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 5 Strona skarżąca podnosi, że uregulowanie krajowe dotyczące finansowania bonu społecznego jest niezgodne z dyrektywą 2009/72, ponieważ nie tylko zwalnia działalność w zakresie przesyłu energii z ponoszenia kosztów finansowania bonu społecznego, ale również obciąża tymi kosztami wyłącznie te podmioty lub grupy przedsiębiorstw, które prowadzą jednocześnie pozostałe trzy rodzaje działalności w ramach systemu energii elektrycznej – wytwarzanie, dystrybucję i sprzedaż – i które mają charakter grup zintegrowanych pionowo, a ponadto narusza ono zasadę proporcjonalności. Nie uważa ona, by konieczne było wystąpienie z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 6 W odpowiedzi na skargę Administración del Estado [administracja państwowa] wskazuje, że powodem, dla którego grupy zintegrowane pionowo obciążono kosztami finansowania bonu społecznego, nie jest ich większa zdolność finansowa i wypłacalność, lecz sama integracja pionowa, w zakresie w jakim pozwala ona na obciążenie kosztami tych przedsiębiorstw, które prowadzą działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej, bezpośrednio związaną z przedmiotem tego środka, znajdują się dzięki pionowej integracji w lepszej sytuacji, jeśli chodzi o zneutralizowanie i zminimalizowanie jego wpływu, zważywszy, że grupa przedsiębiorstw, która prowadzi jednocześnie różne rodzaje działalności w sektorze energetycznym, w szczególności posiada szerszą wiedzę o sektorze, osiąga pewne korzyści skali oraz ma możliwość zawierania umów wewnątrzgrupowych, które mogą łagodzić skutki zmian cen. Administración del Estado [administracja państwowa] wnosi o wystąpienie z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie zgodności art. 45 ust. 4 ustawy 24/2013 i aktu wykonawczego do tej ustawy z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72.

Zwięzłe uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 7 Bon społeczny stanowi od samego początku świadczenie o wyraźnym charakterze społecznym (obowiązek użyteczności publicznej) mające na celu ochronę określonych konsumentów energii elektrycznej korzystających z taryfy regulowanej, którzy w związku z kosztami energii elektrycznej w ich zwykłym miejscu zamieszkania posiadają określone cechy społeczne, konsumpcyjne i dotyczące siły nabywczej.
- 8 Bon społeczny jest uregulowany w ustawie 24/2013, której art. 45, zatytułowany „Odbiorcy wrażliwi”, stanowi w szczególności, że za odbiorców wrażliwych uważa się odbiorców energii elektrycznej, którzy posiadają określone

w rozporządzeniu cechy społeczne, konsumpcyjne i dotyczące siły nabywczej w ich zwykłym miejscu zamieszkania. Bon społeczny jest stosowany z wykorzystaniem odpowiednich faktur w odniesieniu do zdefiniowanych w ten sposób odbiorców wrażliwych, którymi są zawsze osoby fizyczne. Ustęp 4 tego artykułu ma następujące brzmienie:

„Bon społeczny stanowi obowiązek użyteczności publicznej w rozumieniu [dyrektywy 2009/72], którego koszt ponoszą spółki dominujące dla grup spółek lub w stosownym przypadku spółek prowadzących jednocześnie działalność w zakresie wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej.

Współczynnik procentowy podziału kwot, które podlegają sfinansowaniu, oblicza się dla każdej grupy przedsiębiorstw jako stosunek pomiędzy wielkością stanowiącą sumę średniej rocznej liczby dostaw podłączonych do sieci dystrybucji przedsiębiorstw dystrybuujących energię elektryczną i liczby odbiorców przedsiębiorstw sprzedających energię elektryczną należących do grupy a wielkością stanowiącą sumę wszystkich średnich rocznych wartości dostaw i odbiorców wszystkich grup przedsiębiorstw, które należy uwzględnić dla celów tego podziału.

Współczynnik procentowy podziału będzie obliczany corocznie w sposób i na zasadach określonych w drodze rozporządzenia. W tym celu w listopadzie każdego roku publikować się będzie [w Internecie] informacje dotyczące poprzedniego okresu 12 miesięcy oraz średniej rocznej liczby dostaw podłączonych do sieci dystrybucji przedsiębiorstw dystrybuujących energię elektryczną i liczby odbiorców przedsiębiorstw sprzedających energię elektryczną, jak również wykaz grup spółek lub w stosownym przypadku spółek, które spełniają wymogi przewidziane w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

[...] do dnia 1 grudnia każdego roku [należy przedstawić] projekt dotyczący ustalenia dla każdej ze spółek dominujących współczynników procentowych finansowania, który podlega zatwierdzeniu przez Ministro de Industria, Energía y Turismo [ministra przemysłu, energii i turystyki] w drodze zarządzenia publikowanego w »Boletín Oficial del Estado« [dzienniku urzędowym państwa].

[...]"

- 9 Ustawa 24/2013 nie zawiera wykazu spółek lub grup spółek, które mają finansować bon społeczny. Są one wskazywane na mocy kolejnych Órdenes Ministeriales [zarządzeń ministra] (Orden IET/350/2014, de 7 de marzo, y Orden IET/1451/2016, de 8 de septiembre) [zarządzenie IET/350/2014 z dnia 7 marca 2014 r. oraz zarządzenie IET/1451/2016 z dnia 8 września 2016 r.] wydawanych na podstawie przywołanej ustawy i dekretu królewskiego 968/2014, w których procentowego podziału dokonano w taki sposób, iż znaczące wartości procentowe przypisano jedynie czterem spółkom lub grupom spółek, które pokrywają łącznie około 96,64% kosztów, podczas gdy pozostałe 23 spółki znajdujące się w wykazie pokrywają łącznie jedynie około 3,36%. Ustawodawca uzasadnił wybór tego

systemu finansowania bonu społecznego, który polega na obciążeniu kosztami bonu społecznego spółek dominujących dla spółek lub grup spółek, które prowadzą działalność w zakresie wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej i które są grupami zintegrowanymi pionowo, wskazując, że nałożenie tego obowiązku na spółki dominujące umożliwia, choćby pośrednio, rozdzielenie tego obciążenia pomiędzy główne rodzaje działalności gospodarczej w sektorze energii elektrycznej oraz że zwolnienie działalności w zakresie przesyłu energii jest uzasadnione tym, iż działalność ta jest prowadzona w systemie monopolu prawnego, co uniemożliwia podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie przesyłu odzyskanie z rynku ewentualnych kosztów finansowania bonu społecznego.

- 10 Powstaje jednak wątpliwość, czy takie uregulowanie dotyczące finansowania bonu społecznego, zawarte w art. 45 ust. 4 ustawy 24/2013 i uszczegółowione w art. 2 i 3 dekrety królewskiego 968/2014, jest zgodne z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72, stosownie do którego obowiązki użyteczności publicznej, do których należy zaliczyć bon społeczny, „muszą być jasno określone, przejrzyste, niedyskryminacyjne, weryfikowalne i gwarantować wspólnotowym przedsiębiorstwom energetycznym równość dostępu do konsumentów krajowych”. Sąd odsyłający uważa, że ani w analizowanym uregulowaniu krajowym, ani w przedstawionym przez Administración del Estado [administrację państwową] stanowisku nie można znaleźć należytego uzasadnienia dla obciążenia kosztami finansowania bonu społecznego określonych podmiotów z sektora energii elektrycznej, których część ma bardzo niewielkie znaczenie w tym sektorze rozpatrywanym jako całość, podczas gdy z ponoszenia tych kosztów zwolniono inne podmioty lub grupy spółek, które mogą znajdować się w lepszej sytuacji pozwalającej im na pokrycie tych kosztów, czy to z uwagi na wielkość ich obrotów, czy też ich relatywne znaczenie w którymś z sektorów działalności, bądź też dlatego, że prowadzą jednocześnie i w sposób zintegrowany dwie z tych działalności. W odniesieniu do zasady proporcjonalności sąd odsyłający wskazuje, że ów obowiązek finansowania bonu społecznego nie jest obowiązkiem o charakterze nadzwyczajnym ani obowiązkiem ustanowionym na czas określony, lecz wprowadzono go na czas nieokreślony, bez możliwości zwrotu kosztów i bez jakiegokolwiek środka wyrównawczego.
- 11 Ponadto chociaż sama Administración del Estado [administracja państwowa] przyznaje, że integracja dwóch rodzajów działalności w sektorze energii elektrycznej, mianowicie sprzedaży i wytwarzania energii elektrycznej, sprzyja powstaniu synergii i korzyści skali na rzecz tych spółek, utworzony system nie nakłada kosztów finansowania bonu społecznego na podmioty lub grupy spółek, które prowadzą jednocześnie te dwa rodzaje działalności, to jest sprzedaż i wytwarzanie energii elektrycznej, lecz wyłącznie na te, które prowadzą także działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej.
- 12 Z tych względów sąd odsyłający uznał początkowo, że wspomniane uregulowanie krajowe jest niezgodne z dyrektywą 2009/72 oraz że ze względu na pierwszeństwo prawa Unii nie powinno się stosować prawa krajowego. Stwierdził

on, że zgodnie z wypracowaną przez TSUE doktryną „acte clair” (zobacz wyroki Trybunału: z dnia 6 października 1982 r., CILFIT, 283/81; z dnia 27 marca 1963 r., Da Costa i in., od 28/62 do 30/62; z dnia 19 listopada 1991, Francovich i Bonifaci, C-6 i C-9/90; oraz z dnia 19 stycznia 2010 r., Küçükdeveci, C-555/07) nie ma potrzeby przedstawienia TSUE pytania prejudycjalnego w świetle wyroku z dnia 20 kwietnia 2010 r., Federutility, C-265/08, a zwłaszcza wyroku z dnia 7 września 2016 r., ANODE, C-121/15. Stanowisko przedstawione przez TSUE w przywołanych wyrokach ma w pełni zastosowanie w niniejszej sprawie, ponieważ dotyczy ono nie tyle uregulowania materialnego w zakresie energii elektrycznej lub gazu, lecz wymogów związanych z nakładaniem obowiązków użyteczności publicznej w sektorze regulowanym, a zatem nie ma znaczenia, że chodzi o różne dyrektywy, gdyż w spornym punkcie ich treść jest dosłownie taka sama.

- 13 Pierwszeństwo prawa wspólnotowego obejmuje nie tylko treść przepisu prawa wspólnotowego, lecz także jego wykładnię dokonaną przez TSUE, ponieważ wykładnia ta ma pierwszeństwo przed każdą inną wykładnią, jakiej można dokonać w zakresie przepisów prawa krajowego mających na celu transponowanie dyrektywy.
- 14 Sąd odsyłający stoi na stanowisku, że Tribunal Supremo [sąd najwyższy] jest sądem dokonującym w ostatniej instancji wykładni zarówno prawa krajowego regulującego system energii elektrycznej, jak i dotyczącego go prawa Unii, która to wykładnia dotyczy prawa powszechnego bez związku z dziedziną gwarancji konstytucyjnych, dla której właściwy jest hiszpański Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny], w związku z czym do sądu odsyłającego należy ustalenie, czy uregulowanie hiszpańskie jest sprzeczne ze wspomnianą dyrektywą oraz czy orzecznictwo TSUE zwalnia go z obowiązku przedstawienia pytania prejudycjalnego w rozpatrywanej sprawie. W rezultacie w wydanym wyroku uwzględnił on skargę wniesioną przez Viesgo Infraestructuras Energéticas S.A. oraz stwierdził, że sporny system finansowania bonu społecznego nie może być stosowany.
- 15 Administración del Estado [administracja państwowa] wniosła na ten wyrok do Tribunal Constitucional [trybunału konstytucyjnego] recurso de amparo [skargę o stwierdzenie naruszenia praw podstawowych gwarantowanych konstytucją hiszpańską], podnosząc, że wskutek tego, iż postanowiono odstąpić od zastosowania przepisu prawa krajowego bez uprzedniego przedstawienia TSUE pytania prejudycjalnego, doszło do naruszenia podstawowych praw procesowych. Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] uwzględnił tę skargę, uchylił wyrok sądu odsyłającego z dnia 24 października 2016 r. i nakazał powrót do sytuacji sprzed wydania wyroku, tak aby sąd odsyłający „wydał nowy wyrok z poszanowaniem naruszonego prawa podstawowego”.
- 16 W wyroku tym Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] rozstrzygnął również kwestię, czy przywołane wyroki stanowią „acte clair”, który w niniejszej sprawie pozwoliłby zrezygnować z przedstawienia pytania prejudycjalnego.

Wskazuje on, że istnieją różnice pomiędzy sprawami rozpatrywanymi przez TSUE w wyrokach Federutility i ANODE a sprawą badaną w wyroku Tribunal Supremo [sądu najwyższego] zwłaszcza dlatego, że analizowane przepisy prawa europejskiego pochodzą z różnych dyrektyw: w wyroku w sprawie Federutility dokonano wykładni dyrektywy 2003/55/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego, a w wyroku wydanym w sprawie ANODE dokonano wykładni dyrektywy 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego.

- 17 Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] stwierdził, że „wprawdzie przepis interpretowany przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma tę samą treść zarówno w dyrektywie dotyczącej sektora energii elektrycznej, jak i w dyrektywie dotyczącej sektora gazowego, nie chodzi jednak o te same dyrektywy, ani o ten sam sektor, a problemy rozstrzygane, odpowiednio, w wyrokach wydanych w sprawach Federutility i ANODE oraz w zaskarżonym wyroku również nie są dokładnie takie same”. Z tego względu Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] wskazał, że nie ma identycznej kwestii podniesionej w sprawie analogicznej do niniejszej sprawy, w związku z czym nie ma mowy o „acte clair”, który zwalniałby Tribunal Supremo [sąd najwyższy] z obowiązku wystąpienia z pytaniem prejudycjalnym. W konsekwencji uznał on, że wskutek niezastosowania uregulowania krajowego z powodu uznania go za niezgodne z dyrektywą 2009/72, bez uprzedniego wystąpienia do TSUE z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, naruszono prawo do procesu ze wszystkimi jego gwarancjami.
- 18 Wreszcie Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny], wskazawszy w wyroku, że nie do niego należy rozstrzygnięcie, czy ma miejsce sprzeczność pomiędzy niezastosowanym uregulowaniem [krajowym] a odnośnym przepisem dyrektywy, poruszył kwestię, czy miał miejsce „acte clair”, i wypowiedział się w przedmiocie znaczenia i *ratio* wskazanych dyrektyw w porównaniu z niezastosowanym uregulowaniem krajowym.
- 19 Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] obawia się, że stosowanie zasady pierwszeństwa prawa Unii Europejskiej doprowadzi do powstania zdekoncentrowanego systemu kontroli, który pozwoli sądom na niestosowanie prawa krajowego bez wcześniejszego zwrócenia się do Tribunal Constitucional [trybunału konstytucyjnego] lub bez przedstawienia TSUE pytania prejudycjalnego, w związku z czym dokonuje on innej, bardziej intensywnej kontroli pracy sądów krajowych w zakresie wykładni i stosowania prawa Unii w sytuacji, gdy sąd odmawia zastosowania prawa krajowego, uznając je za sprzeczne w prawem Unii, niż w przypadku, gdy przepis prawa krajowego zostaje uznany za zgodny z prawem Unii.
- 20 Jak wynika też w szczególności z wyroków Tribunal Constitucional [trybunału konstytucyjnego] nr 78/2010 z dnia 20 października 2010 r., nr 232/2015 z dnia 5 listopada 2015 r. i nr 37/2019 z dnia 26 marca 2019 r., ów trybunał zrewidował wykładnię przepisów wspólnotowych i wyrok wydany przez Tribunal Supremo

[sąd najwyższy] w przedmiocie podobieństwa sytuacji w sprawie krajowej i w sprawie będącej przedmiotem rozstrzygnięcia TSUE, kiedy Tribunal Supremo [sąd najwyższy] doszedł do wniosku, że na podstawie zasady pierwszeństwa nie należy stosować przepisu prawa krajowego i nie trzeba przedstawić pytania prejudycjalnego w przedmiocie jego wykładni.

- 21 W każdym razie w wyroku z dnia 7 lutego 2012 r. sąd odsyłający orzekł już, że wcześniejsze uregulowanie dotyczące identycznej kwestii nie mogło być stosowane, gdyż było sprzeczne z prawem wspólnotowym, a Tribunal Constitucional [trybunał konstytucyjny] uznał za niedopuszczalną wniesioną na ten wyrok recurso de amparo [skargę o stwierdzenie naruszenia praw podstawowych gwarantowanych konstytucją hiszpańską]. W tamtej sprawie sąd odsyłający oparł się na wyroku w sprawie Federutility (C-265/08).
- 22 Z powyższych względów sąd odsyłający, jako najwyższy sąd krajowy właściwy do rozpoznania sprawy co do istoty w odniesieniu do kwestii, czy istnieje „acte clair” w uregulowaniu dotyczącym sektora energetycznego, uznaje, że jest związany wyrokiem Tribunal Constitucional [trybunału konstytucyjnego], oraz ma na uwadze prawo stron do skutecznego środka prawnego i procesu bez zbędnej zwłoki, w związku z czym zmienia swoje poprzednie stanowisko i postanawia skierować do TSUE pytania prejudycjalne. Należy bowiem ustalić, czy system finansowania bonu społecznego ustanowiony w ustawie 24/2013 i uszczegółowiony następnie w art. 2 i 3 dekrety królewskiego 968/2014 jest zgodny z wymogami przewidzianymi w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/72, stosownie do którego obowiązki użyteczności publicznej muszą być jasno określone, przejrzyste, niedyskryminacyjne i weryfikowalne oraz muszą gwarantować wspólnotowym przedsiębiorstwom energetycznym równość dostępu do konsumentów krajowych.